

CZEŚĆ PIERWSZA ZAGADNIENIA WSPÓLNE I ZASADY OGÓLNE

Ambito di applicazione

1. Il presente decreto legislativo disciplina, in attuazione della legge 15 dicembre 2004, n. 308, le materie seguenti:

- a) nella parte seconda, le procedure per la valutazione ambientale strategica (VAS), per la valutazione d'impatto ambientale (VIA) e per l'autorizzazione ambientale integrata (IPPC);
- b) nella parte terza, la difesa del suolo e la lotta alla desertificazione, la tutela delle acque dall'inquinamento e la gestione delle risorse idriche;
- c) nella parte quarta, la gestione dei rifiuti e la bonifica dei siti contaminati;
- d) nella parte quinta, la tutela dell'aria e la riduzione delle emissioni in atmosfera;
- e) nella parte sesta, la tutela risarcitoria contro i danni all'ambiente.

Omawiany dekret legislacyjny reguluje następujące zagadnienia¹:

- w części pierwszej zagadnienia wspólne i zasady ogólne;
- w części drugiej – postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (VAS), oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (VIA) i pozwolenia zintegrowanego (IPPC);
- w części trzeciej – zasady ochrony powierzchni ziemi i zwalczania skutków suszy, ochronę wód przed zanieczyszczeniem i gospodarowanie wodami;
- w części czwartej – zasady gospodarowania odpadami i rekultywację terenów zanieczyszczonych;
- w części piątej – prawną ochronę powietrza i redukcję emisji do atmosfery;
- w części szóstej – odpowiedzialność w ochronie środowiska.

Finalità

1. Il presente decreto legislativo ha come obiettivo primario la promozione dei livelli di qualità della vita umana, da realizzare attraverso la salvaguardia ed il miglioramento delle condizioni dell'ambiente e l'utilizzazione accorta e razionale delle risorse naturali.

¹ Na temat Kodeksu zob. np.: *AA.VV.*, Il codice dell'ambiente. Commenti, Edilizia e Territorio 2006, Nr 18; *S. Amorosino*, Sistemi ambientali e discipline amministrative, Padova 1990; *L.O. Atzori, F.R. Fragale, G. Guerrieri, A. Martelli, G. Zennaro*, Il Testo Unico Ambiente. Commento al. D. Lgs. 3 aprile 2006, Nr 152 – Norme in materia ambientale, Napoli 2006; *F. Giampietro*, Commento al testo unico ambientale, Milano 2006; *N. Greco*, La costituzione dell'ambiente, Bologna 1996; *N. Greco*, Il difficile governo dell'ambiente, Roma 1988; *L. Costato, F. Pellizzer* (red.), Commentario breve al Codice dell'ambiente, Padova 2007.

Art. 1

Art. 2

2. Per le finalità di cui al comma 1, il presente decreto provvede al riordino, al coordinamento e all'integrazione delle disposizioni legislative nelle materie di cui all'articolo 1, in conformità ai principi e criteri direttivi di cui ai commi 8 e 9 dell'articolo 1 della legge 15 dicembre 2004, n. 308, e nel rispetto degli obblighi internazionali, dell'ordinamento comunitario, delle attribuzioni delle regioni e degli enti locali.

3. Le disposizioni di cui al presente decreto sono attuate nell'ambito delle risorse umane, strumentali e finanziarie previste a legislazione vigente e senza nuovi o maggiori oneri a carico della finanza pubblica.

Artykuł 2 stanowi, że głównym celem Kodeksu jest promocja jakości życia człowieka, którą można osiągnąć poprzez ochronę i polepszenie warunków środowiska naturalnego oraz korzystanie z jego zasobów w sposób ograniczony i w jak największym stopniu racjonalny. Dla osiągnięcia tych celów Kodeks przewiduje reorganizację, koordynację i integrację przepisów w sprawach, o których mowa w art. 1, zgodnie z zasadami i kryteriami określonymi w przepisach ustaw zwykłych oraz zgodnie z zobowiązaniami międzynarodowymi, a także prawem unijnym, kompetencjami władz w regionach i kompetencjami władz lokalnych. Ustawodawca włoski wyraźnie wskazuje, że respektuje w niniejszym Kodeksie wiążące Włochy postanowienia prawa międzynarodowego i wspólnotowego. Jednak w doktrynie, również polskiej, postuluje się konieczność zdefiniowania granic włoskiego prawa ochrony środowiska dla dalszej integracji krajowego i unijnego systemu prawnego, w celu zbudowania racjonalnej gałęzi prawa oraz ograniczenia elementów będących zagrożeniem dla środowiska. Cała ta „przebudowa” prawa ochrony środowiska musi być zgodna z wypracowanymi już wcześniej zasadami ogólnymi ochrony zamieszczonymi we włoskim Kodeksie środowiskowym i oparta powinna być na prawie unijnym i międzynarodowym².

Ustawodawca włoski wskazuje, że przepisy Kodeksu są zsynchronizowane z obowiązującym prawnym obszarem zasobów ludzkich i finansowych i nie zwiększają obciążeń dla sektora finansów publicznych.

Art. 3

Criteria per l'adozione dei provvedimenti successivi

1. Comma soppresso dal d.lgs. 29 giugno 2010, n. 128.
2. Comma soppresso dal d.lgs. 29 giugno 2010, n. 128.
3. Per la modifica e l'integrazione dei regolamenti di attuazione ed esecuzione

²Por. *B. Rakoczy*, Ograniczenie praw i wolności jednostki ze względu na ochronę środowiska w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Toruń 2006, s. 48 i n.; *M. Fabrizio, P. Fico* (red.), Codice dell'ambiente. Disciplina antinquinamento e tutela delle risorse naturali, Milano 2004, s. 1540 i n.; *S. Grassi, M. Cecchetti, A. Andronio* (red.), Ambiente e diritto, Firenze 1999.

in materia ambientale, il Ministro dell'ambiente e della tutela del territorio acquisisce, entro 30 giorni dalla richiesta, il parere delle rappresentanze qualificate degli interessi economici e sociali presenti nel Consiglio economico e sociale per le politiche ambientali (CESPA), senza nuovi o maggiore oneri a carico della finanza pubblica.

4. Comma soppresso dal d.lgs. 29 giugno 2010, n. 128.

5. Comma soppresso dal d.lgs. 29 giugno 2010, n. 128.

Artykuł 3 dotyczy kryteriów uchwalania regulacji prawnych dotyczących ochrony środowiska po wejściu w życie Kodeksu środowiskowego. Co do zasady ustawodawca odwołuje się do dekretu legislacyjnego z 29.6.2010 r. Nr 128. W sprawie zmian, integracji i wykonywania aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska, Minister Środowiska i Ochrony Terytorium³ w ciągu 30 dni od złożenia wniosku otrzymuje opinię wykwalifikowanych przedstawicieli interesów gospodarczych i społecznych działających w Radzie gospodarczo-społecznej ds. polityki ochrony środowiska bez jednoczesnego obciążania finansów publicznych.

Principi sulla produzione del diritto ambientale

1. I principi posti dal presente articolo e dagli articoli seguenti costituiscono i principi generali in tema di tutela dell'ambiente, adottati in attuazione degli articoli 2, 3, 9, 32, 41, 42 e 44, 117 commi 1 e 3 della Costituzione e nel rispetto degli obblighi internazionali e del diritto comunitario.

2. I principi previsti dalla presente Parte Prima costituiscono regole generali della materia ambientale nell'adozione degli atti normativi, di indirizzo e di coordinamento e nell'emanazione dei provvedimenti di natura contingibile ed urgente.

3. I principi ambientali possono essere modificati o eliminati soltanto mediante espressa previsione di successive leggi della Repubblica italiana, purché sia comunque sempre garantito il corretto recepimento del diritto europeo degli obblighi internazionali e delle competenze delle Regioni e degli Enti locali.

Articolo inserito dal Decreto Legislativo 16 gennaio 2008, n. 4.

Zasady ogólne ochrony środowiska prawodawca włoski zamieścił w części pierwszej Kodeksu środowiskowego. Począwszy od art. 3-bis Kodeks zawiera zasady ogólne dotyczące całej materii środowiska. Cechą charakterystyczną tego fragmentu Kodeksu jest fakt, że artykuł ten wskazuje na zasady

Art. 3-bis⁴

³Zaznaczyć należy, że dekretem z mocą ustawy z 29.6.2010 r. Nr 128 zmieniono nazewnictwo i dotychczasowa nazwa „Minister Środowiska i Ochrony Terytorium” została zastąpiona nazwą „Minister Środowiska i Ochrony Terytorium i Morza”. Oprócz tego nazwa „Agencja ds. ochrony środowiska i usług technicznych” została zastąpiona nazwą „Naczelny Instytut Ochrony i Badań Środowiska”. Tym samym skrót „APAT” został zastąpiony skrótem „ISPRA”.

⁴Artykuł dodany wraz z wejściem w życie dekretu legislacyjnego z 16.1.2008 r., Nr 4.

stanowienia przepisów prawa ochrony środowiska w ustawodawstwie włoskim. Ustawodawca włoski nawiązuje w tym przepisie do Konstytucji Republiki Włoskiej i zaznacza, że zasady ogólne Kodeksu środowiskowego nie istnieją w separacji z zasadami dotyczącymi środowiska wprowadzonymi przez ustrojodawcę do Konstytucji⁵. Oprócz tego art. 3-bis Kodeksu środowiskowego nawiązuje do Traktatu o Unii Europejskiej⁶ i wskazuje, że zasady ogólne sformułowane w tym Kodeksie nie powstały w oderwaniu od zasad wskazanych w TUE. Podstawowe znaczenie w zakresie relacji prawodawstwa unijnego i włoskiego ma fakt, że poziom ochrony środowiska powinien być wysoki, a polityka ochrony środowiska musi uwzględniać zróżnicowane warunki w poszczególnych regionach Unii Europejskiej⁷. Stąd zauważyć należy, że we włoskim prawie ochrony środowiska realizacja norm prawa unijnego w tym obszarze opiera się na koncepcji realizacji zasady wysokiego poziomu ochrony środowiska poprzez przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju, zasady lojalności, współpracy, pomocniczości oraz zasady dostępu do informacji⁸.

Oprócz tego dodać należy, że „w doktrynie włoskiej zasady ogólne prawa ochrony środowiska stanowią część ogólną prawa ochrony środowiska i można je definiować jako pewien typ instytucji prawnej tworzącej rozwiązanie i wskazówki dla kreowania bardziej szczegółowych norm dla tej dziedziny prawa”⁹.

Nadto wskazać trzeba, że w art. 3-bis ust. 2 Kodeksu środowiskowego ustawodawca wskazuje, że zasady ogólne sformułowane przez Kodeks powinny mieć zastosowanie we wszystkich późniejszych aktach normatywnych go nowelizujących oraz wszelkich innych aktach dotyczących kwestii środowiskowych. Zatem późniejsze akty normatywne, nawet jeśli

⁵ Warto zwrócić uwagę, że w następujących artykułach Konstytucji Republiki Włoskiej ustrojodawca zawarł postanowienia odwołujące się do środowiska i jednocześnie do tych przepisów odwołuje się również w Kodeksie środowiskowym: 2, 3, 9, 32, 41, 42, 44, 117 ust. 1 i 3.

⁶ Dz.Urz. C Nr 83 z 30.4.2010 r., s. 13, dalej jako: TUE.

⁷ Zob. art. 174 TWE, obecny art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; Dz.Urz. C Nr 83 z 30.3.2010 r., s. 47, dalej jako: TFUE.

⁸ Wskazać należy, że w doktrynie włoskiej podkreśla się, że katalog zasad ogólnych ochrony środowiska nie jest jednolity.

⁹ Zob. szerzej również *D. Amirante*, *La forza normativa dei principi. Il contributo del diritto ambientale alla teoria generale*, Padova 2006, s. 73; *P. Dell'Anno*, *Principi del diritto ambientale europeo e nazionale*, Milano 2004, s. 118 i n.; *N. Lugaresi*, *Diritto dell'ambiente*, Padova 2004; *U. Leone*, *Nuove politiche per l'ambiente*, Roma 2002; *S. Grassi*, *La Carta dei diritti dell'Unione Europea e il principio di integrazione per la tutela dell'ambiente*, [w:] *Diritti, nuove tecnologie, trasformazioni sociali. Scritti in memoria di P. Barile*, Padova 2003.

wydawane są w trybie nagłym, powinny w taki sposób formułować przepisy, aby nie naruszać zasad zamieszczonych w Kodeksie środowiskowym.

Bardzo ważnym postanowieniem jest możliwość odstępstwa od zasad ogólnych przewidziana w art. 3-bis ust. 3 Kodeksu środowiskowego. Ustawodawca wskazuje, że są dwie możliwości wspomnianego odstępstwa. Po pierwsze, wyjątek od zachowania zasad ogólnych może polegać na zmodyfikowaniu ich znaczenia. Po drugie, odstępstwo od zastosowania tych zasad generalnych może polegać na ich eliminacji czy pominięciu. Omawiany przepis wskazuje, że dwa wyjątki można wprowadzić w życie tylko i wyłącznie na podstawie wyraźnego postanowienia zawartego w ustawie prawodawcy włoskiego i pod warunkiem, że zachowane zostanie prawidłowe wdrożenie prawa unijnego. Ustawodawca tym samym potwierdza zasadę prymatu prawa unijnego nad prawem krajowym. Tylko okoliczności wyjątkowe mogą prowadzić do sytuacji, kiedy można odstąpić od zasad ogólnych prawa ochrony środowiska, jednak pod warunkiem poszanowania prawa unijnego i zobowiązań międzynarodowych.

Principio dell'azione ambientale

1. La tutela dell'ambiente e degli ecosistemi naturali e del patrimonio culturale deve essere garantita da tutti gli enti pubblici e privati e dalle persone fisiche e giuridiche pubbliche o private, mediante una adeguata azione che sia informata ai principi della precauzione, dell'azione preventiva, della correzione, in via prioritaria alla fonte, dei danni causati all'ambiente, nonché al principio 'chi inquina pagà che, ai sensi dell'articolo 174, comma 2, del Trattato delle unioni europee, regolano la politica della comunità in materia ambientale.

Articolo inserito dal Decreto Legislativo 16 gennaio 2008, n. 4.

W art. 3-ter Kodeksu środowiskowego zawarta jest **zasada nakazująca ochronę środowiska**. Jej treść obejmuje obowiązek ochrony środowiska, ekosystemów naturalnych i dóbr kultury przez instytucje publiczne i prywatne, osoby fizyczne i prawne za pomocą odpowiednich działań zgodnych z zasadą ostrożności, zapobiegawczości oraz zasadą naprawy szkód u źródeł ich powstania. Nie bez znaczenia w tych działaniach jest zasada „zanieczyszczający płaci”¹¹. Ustawodawca odwołuje się też do art. 174 ust. 2 TWE (obecnego art. 191 ust. 2 TFUE) i do zasad ochrony środowiska tam sformułowanych. Podkreśla tym samym, że zasady Kodeksowe nie powstały w oderwaniu od zasad unijnych.

Art. 3-ter¹⁰

¹⁰ Artykuł dodany wraz z wejściem w życie dekretu legislacyjnego z 16.1.2008 r. Nr 4.

¹¹ Zob. np. *M. Meli*, Il principio comunitario “Chi inquina pagà”, Milano 1996.

Principio dello sviluppo sostenibile

1. Ogni attività umana giuridicamente rilevante ai sensi del presente codice deve conformarsi al principio dello sviluppo sostenibile, al fine di garantire che il soddisfacimento dei bisogni delle generazioni attuali non possa compromettere la qualità della vita e le possibilità delle generazioni future.

2. Anche l'attività della pubblica amministrazione deve essere finalizzata a consentire la migliore attuazione possibile del principio dello sviluppo sostenibile, per cui nell'ambito della scelta comparativa di interessi pubblici e privati connotata da discrezionalità gli interessi alla tutela dell'ambiente e del patrimonio culturale devono essere oggetto di prioritaria considerazione.

3. Data la complessità delle relazioni e delle interferenze tra natura e attività umane, il principio dello sviluppo sostenibile deve consentire di individuare un equilibrato rapporto, nell'ambito delle risorse ereditate, tra quelle da risparmiare e quelle da trasmettere, affinché nell'ambito delle dinamiche della produzione e del consumo si inserisca altresì il principio di solidarietà per salvaguardare e per migliorare la qualità dell'ambiente anche futuro.

4. La risoluzione delle questioni che involgono aspetti ambientali deve essere cercata e trovata nella prospettiva di garanzia dello sviluppo sostenibile, in modo da salvaguardare il corretto funzionamento e l'evoluzione degli ecosistemi naturali dalle modificazioni negative che possono essere prodotte dalle attività umane.

Articolo inserito dal Decreto Legislativo 16 gennaio 2008, n. 4.

W omawianym artykule ustawodawca zawarł **zasadę zrównoważonego rozwoju**¹³. Zasada ta ma podstawowe znaczenie w prawie unijnym i zajmuje centralne miejsce nie tylko we włoskim porządku prawnym, ale także innych państw członkowskich.

Artykuł 3-quater ust. 1 stanowi, że każde działanie człowieka mające znaczenie prawne w rozumieniu Kodeksu środowiskowego powinno być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, aby zapewnić zaspokojenie potrzeb obecnych pokoleń i nie wpłynąć na jakość życia i możliwości przyszłych pokoleń.

¹² Artykuł dodany wraz z wejściem w życie dekretu legislacyjnego z 16.1.2008 r. Nr 4.

¹³ Na ten temat zob. np. *G. Acquarone*, I principi delle politiche pubbliche per la tutela dell'ambiente – pianificazione amministrativa, assenso preventivo e responsabilità civile, Torino 2003; *S. Bartolommei*, Etica e ambiente, Milano 1989; *A. Lanza*, Lo sviluppo sostenibile, Bologna 2002; *F. Salvia*, Ambiente e sviluppo sostenibile, Rivista Giuridica Dell'Ambiente 1998, Nr 1; *V. Pepe*, Lo sviluppo sostenibile tra governo dell'economia e profili costituzionali, [w:] *R. Ferrara, P.M. Ferrara-Vipiana* (red.), I "nuovi diritti" nello Stato sociale in trasformazione, t. I: La tutela dell'ambiente tra diritto interno e diritto comunitario, Padova 2002.

Zgodnie z art. 3-quater ust. 2 także administracja publiczna powinna dążyć do osiągnięcia optymalnej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, dla której w ramach działań w interesie publicznym i prywatnym priorytet powinna stanowić aktywność na rzecz ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Ustawodawca w art. 3-quater ust. 3 precyzuje znaczenie zasady zrównoważonego rozwoju. Wskazuje, że biorąc pod uwagę złożoność stosunków i oddziaływań między środowiskiem a działaniami człowieka, zasada zrównoważonego rozwoju powinna być tym elementem, dzięki któremu można wyważyć korzystanie przez człowieka z zasobów środowiska naturalnego i doprowadzić do równowagi między tym, co jest niezbędne do życia obecnych pokoleń a tym, co można pokoleniom przyszłym podarować „w spadku”. Z tego typu powiązań człowieka ze środowiskiem oraz z obserwacji dynamicznego procesu produkcji i konsumpcji można wywieść zasadę solidarności, która również powinna być postrzegana jako ta, która istnieje w celu ochrony i poprawy jakości środowiska, także tego, które będzie istniało w przyszłości.

Według art. 3-quater ust. 4 wszelkie akty prawne, które mogą ingerować w zasoby naturalne powinny swoją treść precyzować w ten sposób, aby realizować zasadę zrównoważonego rozwoju w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania i rozwoju naturalnych ekosystemów oraz ich zachowania przed negatywnymi zmianami, które mogą być powodowane przez działalność człowieka.

Principi di sussidiarietà e di leale collaborazione

1. I principi desumibili dalle norme del decreto legislativo costituiscono le condizioni minime ed essenziali per assicurare la tutela dell'ambiente su tutto il territorio nazionale.
2. Le regioni e le province autonome di Trento e di Bolzano possono adottare forme di tutela giuridica dell'ambiente più restrittive, qualora lo richiedano situazioni particolari del loro territorio, purché ciò non comporti un'arbitraria discriminazione, anche attraverso ingiustificati aggravii procedurali.
3. Lo Stato interviene in questioni involgenti interessi ambientali ove gli obiettivi dell'azione prevista, in considerazione delle dimensioni di essa e dell'entità dei relativi effetti, non possano essere sufficientemente realizzati dai livelli territoriali inferiori di governo o non siano stati comunque effettivamente realizzati.
4. Il principio di sussidiarietà di cui al comma 3 opera anche nei rapporti tra regioni ed enti locali minori. (Qualora sussistano i presupposti per l'esercizio del potere

Art. 3
-quinquies¹⁴

¹⁴ Artykuł dodany wraz z wejściem w życie dekretu legislacyjnego z 16.1.2008 r. Nr 4.

sostitutivo del Governo nei confronti di un ente locale, nelle materie di propria competenza la Regione può esercitare il suo potere sostitutivo).

Articolo inserito dal Decreto Legislativo 16 gennaio 2008, n. 4.

W komentowanym artykule zawarte zostały kolejne dwie zasady, tj. **pomocniczości** oraz **lojalnej współpracy**.

Artykuł 3-quinquies ust. 1 stanowi, że zasady zamieszczone w Kodeksie stanowią minimalne i zasadnicze warunki niezbędne dla ochrony środowiska na terytorium całego kraju.

Zgodnie z art. 3-quinquies ust. 2 regiony i autonomiczne prowincje Trento i Bolzano mogą podjąć prawne kroki zmierzające do ochrony środowiska, które będą bardziej restrykcyjne niż te wskazane w Kodeksie. Środki bardziej restrykcyjne mogą być przedsięwzięte jeśli wymaga tego szczególna sytuacja na ich terytorium, a mogą być stosowane tak długo, jak długo ta sytuacja nie będzie prowadziła do arbitralnej dyskryminacji, np. poprzez niepotrzebne i niczym nieuzasadnione obciążenia.

Zasada pomocniczości i współpracy wyraża się również w tym, że na podstawie art. 3-quinquies ust. 3 Kodeksu środowiskowego instytucje państwowe mogą interweniować w sprawach, w których cele polegające na poprawie bądź ochronie środowiska nie mogą być osiągnięte na niższych poziomach władzy terytorialnej albo też, abstrahując od możliwości, nie są faktycznie realizowane.

W art. 3-quinquies ust. 4 ustawodawca precyzuje, że zasada pomocniczości, o której mowa w ust. 3 działa również w stosunkach między regionami i mniejszymi jednostkami podziału terytorialnego państwa. Zasada ta jest jednym z podstawowych instrumentów kształtujących organizację państwa i wynika z konieczności całościowego podejścia do problemów ochrony środowiska z uwagi na fakt, że poszczególne elementy środowiska przenikają się, są ze sobą ściśle powiązane i wielokrotnie stan jednego elementu zależy od drugiego.

Art. 3 -sexies¹⁵

Diritto di accesso alle informazioni ambientali e di partecipazione a scopo collaborativo

1. In attuazione della legge 7 agosto 1990, n. 241, e successive modificazioni, e delle previsioni della Convenzione di Aarhus, ratificata dall'Italia con la legge 16 marzo 2001, n. 108, e ai sensi del decreto legislativo 19 agosto 2005, n. 195, chiunque, senza essere tenuto a dimostrare la sussistenza di un interesse giuridicamente rilevante, può accedere alle informazioni relative allo stato dell'ambiente e del paesaggio nel territorio nazionale.

¹⁵ Artykuł dodany wraz z wejściem w życie dekretu legislacyjnego z 16.1.2008 r. Nr 4.

Articolo inserito dal Decreto Legislativo 16 gennaio 2008, n. 4.

W artykule tym ustawodawca włoski stanowi o zasadzie polegającej na **prawie dostępu do informacji o środowisku** oraz **udziale społeczeństwa w sprawach środowiskowych w celu współpracy**, odsyłając jednocześnie do następujących aktów normatywnych:

- ustawy z 7.8.1990 r. Nr 241¹⁶ ze zm.;
- Konwencji z Aarhus ratyfikowanej przez Włochy ustawą z 16.3.2001 r. Nr 108;
- dekretu z 19.8.2005 r. Nr 195¹⁷.

Na mocy wskazanych aktów normatywnych dostęp do informacji o środowisku i o stanie krajobrazu może mieć każdy, bez konieczności wykazywania istnienia w tej mierze interesu prawnego.

¹⁶ G.U. z 18.8.1990 r., Nr 192. Nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi; nowe przepisy postępowania administracyjnego i prawo dostępu do dokumentów o charakterze administracyjnym. Przepisy tego aktu normatywnego dotyczą dostępu do dokumentów w szerokim tego słowa znaczeniu, należy je również stosować w postępowaniu w sprawie udostępnienia informacji o stanie środowiska.

¹⁷ G.U. z 23.9.2005 r., Nr 222. Attuazione della direttiva 2003/4/CE sull'accesso del pubblico all'informazione ambientale. Ustawa została uchwalona w celu wdrożenia postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z 28.1.2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG w sprawie dostępu do informacji o środowisku; Dz.Urz. L Nr 41 z 14.2.2003 r., s. 26–32.

CZĘŚĆ DRUGA
PROCEDURY STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO,
OCENY ODDZIAŁYWANIA
PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO
I W SPRAWIE ZINTEGROWANEGO
ZAPOBIEGANIA I OGRANICZANIA
ZANIECZYSZCZEŃ

TYTUŁ I

Zasady ogólne procedury strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania
przedsięwzięcia na środowisko oraz udzielania pozwolenia
zintegrowanego

Art. 4

Finalità

1. Le norme del presente decreto costituiscono recepimento ed attuazione:
 - a) della direttiva 2001/42/CE del Parlamento europeo e del Consiglio, del 27 giugno 2001, concernente la valutazione degli impatti di determinati piani e programmi sull'ambiente;
 - b) della direttiva 85/337/CEE del Consiglio del 27 giugno 1985, concernente la valutazione di impatto ambientale di determinati progetti pubblici e privati, come modificata ed integrata con la direttiva 97/11/CE del Consiglio del 3 marzo 1997 e con la direttiva 2003/35/CE del Parlamento europeo e del Consiglio, del 26 maggio 2003.
 - c) della direttiva 2008/1/CE del Parlamento Europeo e del Consiglio del 15 gennaio 2008, concernente la prevenzione e la riduzione integrante dell'inquinamento¹.
2. Il presente decreto individua, nell'ambito della procedura di Valutazione dell'impatto ambientale modalità di semplificazione e coordinamento delle procedure autorizzative in campo ambientale, ivi comprese le procedure di cui al Titolo III-bis, Parte Seconda del presente decreto².
3. La valutazione ambientale di piani, programmi e progetti ha la finalità di assicurare che l'attività antropica sia compatibile con le condizioni per uno sviluppo sostenibile, e quindi nel rispetto della capacità rigenerativa degli ecosistemi e delle risorse, della salvaguardia della biodiversità e di un'equa distribuzione dei vantaggi connessi all'attività economica. Per mezzo della stessa si affronta la determinazione della valutazione preventiva integrata degli impatti ambientali

¹Litera dodana przez art. 2 dekretu legislacyjnego z 29.6.2010 r. Nr 128.

²Ustęp znowelizowany art. 2 dekretu legislacyjnego z 29.6.2010 r. Nr 128.

nello svolgimento delle attività normative e amministrative, di informazione ambientale, di pianificazione e programmazione.

4. In tale ambito:

- a) la valutazione ambientale di piani e programmi che possono avere un impatto significativo sull'ambiente ha la finalità di garantire un elevato livello di protezione dell'ambiente e contribuire all'integrazione di considerazioni ambientali all'atto dell'elaborazione, dell'adozione e approvazione di detti piani e programmi assicurando che siano coerenti e contribuiscano alle condizioni per uno sviluppo sostenibile.
- b) la valutazione ambientale dei progetti ha la finalità di proteggere la salute umana, contribuire con un migliore ambiente alla qualità della vita, provvedere al mantenimento delle specie e conservare la capacità di riproduzione dell'ecosistema in quanto risorsa essenziale per la vita. A questo scopo, essa individua, descrive e valuta, in modo appropriato, per ciascun caso particolare e secondo le disposizioni del presente decreto, gli impatti diretti e indiretti di un progetto sui seguenti fattori:
 - 1) l'uomo, la fauna e la flora;
 - 2) il suolo, l'acqua, l'aria e il clima;
 - 3) i beni materiali ed il patrimonio culturale;
 - 4) l'interazione tra i fattori di cui sopra.
- c) L'autorizzazione integrata ambientale ha per oggetto la prevenzione e la riduzione integrate dell'inquinamento proveniente dalle attività di cui all'allegato VIII e prevede misure intese a evitare ove possibile, o a ridurre le emissioni nell'aria, nell'acqua e nel suolo, comprese le misure relative ai rifiuti, per conseguire un livello elevato di protezione dell'ambiente salve le disposizioni sulla valutazione di impatto ambientale³.

Część drugą Kodeksu rozpoczynają przepisy ogólne dotyczące generalnych zasad stosowanych do postępowań w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i postępowania prowadzącego do wydania pozwolenia zintegrowanego⁴.

Ustawodawca włoski stanowi, że Kodeks implementuje oraz aktualizuje normy dotyczące wspomnianych postępowań następującymi aktami:

- dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu i Rady z 27.6.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko⁵;

³ Litera dodana art. 2 dekretu legislacyjnego z 29.6.2010 r. Nr 128.

⁴ Szerzej na temat ocen oddziaływania na środowisko zob. *F. Beato* (red.), *La valutazione di impatto ambientale*, Milano 1991.

⁵ Dz.Urz. L Nr 197 z 21.7.2001 r., s. 30–37.